

Sognebaandsløsning, om Valgmenigheders Dannelse, om Kirkers Brug, om Menighedsraad, om Præstelønninger, om Kirkers og Kirkegaardes Vedligeholdelse m. fl. Et og andet i disse Love kunde man ønske anderledes, det skal jeg ikke nægte, men i det store og hele ligger alle disse Love paa den samme kirkepolitiske Linie.

Jeg husker, at den tidligere Kirkeminister J. C. Christensen, da vi sidst havde en Række af disse Love til Revision her paa Rigdsagen, udtalte, at det, der skulde opnaas ved disse Love, var at give Menighederne den Ret tilbage, som de i Tiden efter Reformationen ved Tidernes Ugunst eller — saadan som Luther udtrykte det — i en aandelig Nødstilstand havde mistet, nemlig Retten til i videste Udstrækning at styre deres egne Anliggender. Jeg delte denne Opfattelse i sin Tid, og jeg deler den fremdeles; jeg føler mig overbevist om, at det var en Lykke, et stort Gode for den danske Folkekirke, at det omsider lykkedes at føre denne Lovgivning igennem; derved er der nemlig skabt Mulighed for — og det er den tidligere Kirkeminister J. C. Christensens store Fortjeneste, at han saa klart saa dette —, at den danske Folkekirke ved Afgørelsen af dens timelige og praktiske Anliggender ude i Sognene kan undgaa — i hvert Fald paa disse Omraader — at blive, hvad den skotske Frimenighedspræst udtrykte under Formen: „tung i Toppen“, og derved igen undgaa, at Tyngdepunktet nede i Folkekirkens Dyb flyttes saaledes, at den en skønne Dag vælter og bryder sammen. Den kirkelige Lovgivning, som den tidligere ærede Kirkeminister J. C. Christensen afsluttede, før han forlod dette Ting, har hindret, at den danske Folkekirke er udsat for pludselig at bryde sammen — og jeg vilde mene, at det vilde være den værste Form, hvorunder Folkekirkens Gerning i det danske Folk kunde blive bragt til Ophør.

Det, som den højtærede Kirkeminister nu er stillet overfor i den Sag, der interesserer i Øjeblikket, Ryslingesagen, er ganske vist af en helt anden Art. Her er der Tale om en Menighed, der ikke i nogen Henseende lægger Beslag paa Folkekirkens Midler. Den har sin egen Kirkebygning, sin egen Kirke, sin egen Præstegaard og lønner selv sin Præst; derfor er denne Menighed naturligvis paa alle disse Omraader, disse, om jeg saa maa sige timelige Omraader, som i Kraft af den før nævnte kirkelige Lovgivning indenfor den statslige Side af Folkekirken er lagt ud til Sogmenighederne, stillet saa frit og selvstændigt, som den kan ønske det. Men nu kommer saa denne Menighed og an-

drager Kirkeministeriet om, at den ogsaa i sine indre, sine rent aandelige Anliggender kan faa Lov til at indrette sig, som den finder det rigtigst og sandest. Vor folkekirkelige Ordning er altsaa fremdeles trods den Kirkelovgivning, vi hidtil har faaet, saa statskirkelig præget, at en Menighed maa henvende sig til Statsmagten, til den rent politiske Minister, naar den ønsker en Ændring i sine indre Anliggender, sine aandelige Forhold.

Med Hensyn til Sagens Gang, saaledes som den har verseret mellem Menighedenovre i Ryslinge og Kirkeministeriet i den forløbne Sommer, eller hvor længe det nu har varet, skal jeg ikke udtale mig, og navnlig ikke, da jeg forstaar, at den verserer fremdeles. Hidtil synes der for udenforstaaende at have hersket en ikke ringe Uklarhed saavel fra Menighedens som fra Kirkeministeriets Side; forhaabentlig lykkes det omsider at faa Spørgsmaalet klaret saa vidt, at Kirkeministeriet kan komme til at staa overfor et klart Andragende, hvorpaa der kan gives et klart Svar, saa vi alle kan se, hvad der sker i Sagen. For det vil være af stor Vigtighed, at Afgørelsen her netop faar den Klarhed, at vi alle kan følge den og alle kan se, hvad det er, der i Virkeligheden foregaar.

Jeg skal paa det nuværende Tidspunkt ikke udtale mig nærmere om selve Andragendet og dets Gang, derimod vil jeg gerne have Lov til at sige et Par Ord om det principielle i denne Sag. Den Tankegang, der ligger til Grund for Ryslinge Valgmenigheds Ønske om at benytte et ændret Daabsritual, har, saa vidt jeg har forstaaet det — og jeg tror ikke, jeg tager fejl —, sin Oprindelse i visse Forhold, der ubestridelig findes og taales indenfor den danske Folkekirke. Der er i vore Dage en meget vidtgaaende Forkyndelsesfrihed indenfor Folkekirken. Der er vel endogsaa dem — og de er efterhaanden ikke saa faa —, der vil mene, at Forkyndelsesfriheden praktisk og faktisk er ubegrænset trods Præsteløftet, trods kirkelige Myndigheder.

Jeg siger ikke dette for at paatale den formentlige Forkyndelsesfrihed i Folkekirken, thi som de aandelige Tilstande nu en Gang er her i vort Land og i snævrere Forstand ogsaa er blevet indenfor Folkekirken, kan jeg ikke ret vel tænke mig, at det kan være anderledes. Men naar saadanne Forhold faktisk er til Stede, kan man heller ikke undre sig over, at der baade her og dér opstaar en stærkt særpræget Forkyndelse i Folkekirken og dertil svarende stærkt særprægede Menigheder. Jeg tror ikke, man gør Valgmenighedspræst Rørdam i Ryslinge